

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 178

van **GWENNY DE VROE**

datum: 19 december 2019

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Anti-foie gras-campagne - Beeldvorming

Met de eindejaarsdagen in het verschiet voert een dierenrechtenorganisatie, die zelf een plantaardig alternatief verkoopt, traditioneel campagne tegen het consumeren van foie gras. De spot loopt op Eén. Het objectief van de spot kan niet betwist worden: het staat iedereen inderdaad vrij om te ijveren voor het niet meer consumeren van foie gras en bij uitbreiding voor het verbieden van dwangvoederen van eenden en ganzen.

Evenwel is het opmerkelijk dat de betrokken spot een allesbehalve realistisch beeld schetst van de manier waarop doorsnee burgers met eenden of ganzen als huisdier omgaan (liggen in een mand in de woonkamer, gaan mee in bad, gaan mee in bed, een huilende eend...) en al zeker niet met de manier waarop het dwangvoederen in Vlaanderen gebeurt. De spot shockeert aan het eind met een boer die een grote trechter in de bek van de eend duwt en daarin een hoeveelheid voeder kapt. Dit terwijl in werkelijkheid het dwangvoederen helemaal niet met een trechter gebeurt, maar machinaal met een lans, ongeveer ter dikte van een balpen, waarmee tweemaal daags gedurende de laatste twaalf dagen van het leven van de eenden, een hoeveelheid maïs gemengd met water wordt 'ingespoten'.

Het is trouwens niet het enige campagnemiddel dat gebruikt wordt om dwangvoederen aan de kaak te stellen waarin de waarheid geweld wordt aangedaan. Op Facebook circuleren boodschappen met een vervette lever en een gewone lever met als opschrift 'foie malade vs foie sain', terwijl het algemeen geweten is dat een vervette lever géén zieke lever is die zich herstelt indien men stopt met dwangvoederen. Ook hier is het eenieder's volste recht zich te verzetten tegen dwangvoederen, maar wel met correcte beelden en argumenten. Dat is trouwens ook de reden waarom we in Vlaanderen besloten hebben om een verbod op dwangvoederen in te stellen.

1. Klopt het dat de spot van de dierenrechtenorganisatie tegen foie gras en dwangvoederen geen realistisch beeld schetst van:
 - a) de manier waarop een doorsnee-Vlaming met eenden of ganzen omgaat als huisdier;
 - b) de manier waarop het dwangvoederen in werkelijkheid plaats vindt?
2. Hoe staat de minister tegenover dergelijke foutieve beeldvorming in spots die op de openbare omroep worden uitgezonden?

3. Hoe nefast is het dat in reclame de vermenselijking van huis- en gezelschapsdieren naar voren wordt gebracht, bijvoorbeeld van een eigenaar die samen met een kleine eend in bad of bed gaat?
4. Zal er worden nagegaan of het dierenwelzijn van de eenden die in het filmpje te zien zijn tijdens het draaien van het filmpje gerespecteerd werden, bijvoorbeeld tijdens het filmen van de eend in een bad vol badschuim en het zogenaamde 'dwangvoederen' met de trechter in de bek van de eend?
5. Wanneer er onregelmatigheden worden vastgesteld, bijvoorbeeld bij pluimvee, varkens of recentelijk nog kalkoenen, kondigt de minister meteen aan dat hij in overleg zal treden met de betrokken sectoren en maatregelen wil nemen.
Zal hij ook naar aanleiding van deze foutieve beeldvorming in overleg treden met de betrokken organisatie en aandringen op het geven van correcte informatie?
6. Welke inspanningen zal de minister doen om deze verkeerde framing en informatie recht te zetten?
7. Intussen loopt er ook al enige tijd een studie naar het zoeken van alternatieven voor dwangvoederen.
Wat is hier de stand van zaken?
8. Ondanks het verbod op dwangvoederen dat binnen afzienbare tijd van kracht wordt en allerhande campagnes tegen dwangvoederen, blijft de Vlaming een relatief grote consument van foie gras.
 - a) Heeft de minister zicht op de evolutie van de consumptie van foie gras in Vlaanderen of België?
 - b) Is er een invloed merkbaar van het aangekondigde verbod op dwangvoederen inzake de consumptie van foie gras?
 - c) In hoeverre winnen de bestaande alternatieven als foie fin en faux gras terrein op de consumptie van foie gras?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 178 van 20 december 2019

van **GWENNY DE VROE**

1. a) Ja.

b) De getoonde installatie en het getoonde voeder zijn inderdaad geen volledig correcte weergave van hoe het er in een foie gras bedrijf in de praktijk aan toegaat. Maar het principe, dat een gans of een eend via een buis in de slokdarm een grote hoeveelheid voeder krijgt toegediend, is wel correct.
2. Het is eigen aan publiciteitsfilms dat ze niet altijd een heel realistisch beeld tonen. Ook de vleesindustrie doet dit ten andere, bv. met filmpjes over huppelende varkens. Er bestaat zoiets als een artistieke vrijheid om een boodschap te verkondigen. Dit kan zolang dit niet bedrieglijk is en er geen regelrechte onwaarheden verkondigd worden, en dit is hier niet gebeurd.
3. Het is niet zo ongewoon dat dieren in films of Tv-series op een minder of weinig realistische manier weergegeven worden. Donald Duck geeft bv. ook geen correct beeld van het natuurlijk gedrag van een eend. In sommige gevallen kan dit leiden tot het ongewenste gevolg dat de betrokken diersoort meer in huis gehaald worden en niet altijd deskundig wordt gehouden. Maar de meeste mensen zijn echt wel intelligent genoeg om het onderscheid te maken tussen fictie en realiteit.
4. Neen. Ik heb hier geen klachten over ontvangen en ik heb geen redenen om aan te nemen dat het welzijn van de eenden tijdens de opnames geschaad werd.
5. Neen. Als er beelden getoond worden waarop te zien is dat er in bepaalde bedrijven overtredingen tegenover de dierenwelzijnswetgeving begaan worden is dit niet aanvaardbaar en vraagt dit om actie. Maar in dit filmpje werden geen dieren geschaad.
6. Om de hierboven vermelde redenen zie ik geen noodzaak om hier op te reageren.
7. Uit de voorstelling van de tussentijdse resultaten vorig jaar na twee jaar onderzoek bleek dat er nog geen vooruitzicht was op een methode die zou toelaten om foie gras te produceren zonder dwangvoeding.

Men liet toen weten o.m. nog proeven te zullen doen met een nieuw testvoer, en er nog enkele praktijktesten te zullen uitvoeren waarbij de onderzoekers een keuze zouden maken uit de volgende zaken: uittesten van brijvoeding, het dichters plaatsen van de drinkbak bij de voederbak, genetica (een ander eendenras), of het voorzien van uitloop, om te zien of hiermee nog een verschil kan gemaakt worden. Het onderzoek loopt af op 31 maart 2020. Dan verwacht ik de definitieve resultaten.
8. Ik heb geen cijfers over de consumptie van foie gras, foie fin of faux gras in Vlaanderen.